

Kursplan

för kurs på grundnivå

Introduktion och vetenskaplig metodik

Introduction and scientific method

12 högskolepoäng

12 ECTS credits

Kurskod: PSYY01
Gäller från: HT 2008
Fastställd: 2007-05-29
Ändrad: 2008-10-16
Institution: Psykologiska institutionen
Ämne: Psykologi

Beslut

Kursplan för psykologprogrammet, kurs 1: Introduktion och vetenskaplig metodik, 12 poäng, fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen, 2007-05-29, reviderad 2008-05-20. Den reviderade kursplanen är giltig från och med höstterminen 2008.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Endast antagna till psykologprogrammet har tillträde till kursen. Kursen löper över termin ett och tre. För tillträde till termin tre (delkurs 1.2) krävs att den studerande fullgjort alla kurskrav samt uppnått minst 75% av kurspoängen under termin ett och två.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
1001	Introduktion	4.5
1002	Forskningsmetodik och vetenskapsteori	7.5

Kursens innehåll

Kursen ger dels en introduktion till studierna på psykologprogrammet och dels grunderna i vetenskapsteori och vetenskaplig metodik.

1.1 Introduktion, 4,5 hp

Introduktionskursen presenterar psykologutbildningens innehåll och uppläggning samt orienterar om psykologyrket, dess utveckling, nuvarande yrkesroll och uppgifter, samt arbetsmarknad och fackliga frågor. Momentet introducerar också psykologin som vetenskap och ämnesområde med exempel från tongivande teorier och synsätt inom ämnet.

1.2 Forskningsmetodik och vetenskapsteori, 7,5 hp

Kursen innehåller litteratursökning, undersökningsplanering och databearbetning, deskriptiv och inferentiell statistik, principer för urval, förhållandet mellan stickprov och population, experimentella och icke-experimentella forskningsdesigner, kvantitativa och kvalitativa metoder, testmetodikens grunder, genomförande av undersökningar, rapportering av forskningsresultat, kritisk granskning av undersökningar, forskningsetik samt vetenskapsteori.

Den vetenskapliga metodiken består dessutom av 30 "inbäddade" poäng på olika kurser över termin 1-8. Uppläggningsen av "inbäddade" kursdelar styrs av "Riktlinjer för undervisningen i forskningsmetodik och vetenskapsteori" (se PM nedan).

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs skall den studerande

- vara orienterad om psykologutbildningens uppläggning och krav samt om psykologisk yrkesverksamhet inom olika områden
- kunna definiera psykologin som vetenskap och ämnesområde
- ha tillägnat sig grundläggande kunskaper och färdigheter i statistik, testmetodik, forsknings- och undersökningsmetoder, så att dessa självständigt kan tillämpas inom psykologins olika delområden
- känna till och kunna tillämpa grundläggande forskningsetiska principer
- ha tillägnat sig metodkunskaper som krävs för att förstå innehållet i kurslitteratur som läses inom utbildningens olika ämnesområden, granska vetenskapliga artiklar, genomföra litteratursökningar och tillämpningsövningar inom utbildningen
- känna till grunderna i psykologins vetenskapsteori och kopplingen mellan vetenskapsteori och forskningspraktik, så att den studerande kan förstå och tillgodogöra sig kunskaper inom olika ämnesinriktningar och utvärdera undersökningar utifrån olika vetenskapsteoretiska synsätt

Undervisning

Deltagande i viss del av undervisningen är obligatorisk. Undervisningsformer, detaljerade lärandemål och kurskrav (obligatoriska uppgifter och närvarokrav) specificeras i anvisningarna till respektive delkurs.

Som kurskrav gäller också deltagande som försöksperson i kursrelaterade laborationer och övningar.

Kunskapskontroll och examination

Examination kan ske i form av individuella skriftliga och muntliga prov, i form av uppsats eller grupparbeten, där redovisningen kan vara både muntlig och skriftlig.

Examinationsformer och betygskriterier preciseras närmare i anvisningarna för respektive delkurs.

Delkurs 1.1 bedöms endast godkänd eller underkänd. Som betyg på delkurs 1.2 samt på hela kursen används den sjugradiga betygsskalan A till F. Betyget avgörs av resultatet på delkurs 1.2, förutsatt att delkurs 1.1 är godkänd.

För studerande som inte blivit godkänd vid det ordinarie provtillfället anordnas ytterligare prov i nära anslutning till det förra.

Studerande som underkänts två gånger i prov på kursen eller del av kursen har rätt att begära att annan lärare skall utses för att bestämma betyg på kursen. Framställan härom kan göras till institutionsstyrelsen eller den tjänsteman styrelsen utser.

Övrigt

PM. Riktlinjer för undervisningen i forskningsmetodik och vetenskapsteori

För att uppnå målen och en hög kvalitet i undervisningen bör den genomföras enligt följande allmänna riktlinjer:

1. All metodundervisning bör ske i nära relation till något ämnesmoment. Metodundervisningen skall därför integreras i de olika ämnesmomenten så långt detta är möjligt.
2. Undervisning med nya metodinslag skall starta med presentation av en problemställning som är relaterad till ämnesområdet där metodundervisningen ingår. Problemställningens krav skall diskuteras så att diskussionen leder fram till en undersökningsdesign och/eller metod som har förutsättningar att besvara frågeställningen. Målet bör vara att ingen design eller metod tas upp utan exempel från det aktuella ämnesområdet.
3. Dataanalys skall ske med data som de studerande själva samlar in eller genom tillhandahållna dataset som är anpassade för de analyser som är aktuella inom momentet.

4. Metoder som lärs ut under de tidigare terminerna skall återkommande användas i olika tillämpningsmoment under följande terminer så att kunskaper och färdigheter förblir aktuella samt vid behov fördjupas.

5. Litteraturen skall bestå av några få grundböcker som är återkommande under olika terminer.

6. Litteraturen skall kompletteras med PM som sammanfattar de viktigaste riktlinjerna inom aktuell metod. Exempel på områden där sådan komplettering kan vara lämplig är t ex vid introduktion av statistikprogram, rapportskrivning och litteratursökning.

7. Litteratursökning i databaser och e-tidskrifter finns i kursplanen som ett särskilt moment under termin 1. Fördjupning och uppdatering av dessa färdigheter bör ske löpande under utbildningen. Inslag som innehåller sådan litteratursökning bör finnas som en integrerad del inom de flesta moment. Detta specificeras dock inte i denna kursplan.

8. Granskning av vetenskapliga artiklar bör förekomma regelbundet men specificeras inte i denna kursplan. En övning kan vara att söka efter aktuella artiklar i databaser eller e-tidskrifter inom det aktuella ämnesområdet. Sedan granskas och recenserar artikeln samt granskningen redovisas i ett kort PM. Artikelns innehåll presenteras och diskuteras på ett seminarium.

9. Självständiga övningar som omfattar undersökningsplanering eller databearbetning inom det ämnesområde som läses bör finnas på varje termin. Dessa övningar skall avse att tillämpa metodkunskaper från tidigare terminer inom det ämnesområde som läses. Ett förslag är att göra en undersökningsplan inom området med utgångspunkt från ett givet teoretiskt perspektiv. Ett annat förslag är att lämna ut en frågeställning och ett dataset där uppgiften är att analysera data så att frågeställningen besvaras. Denna typ av övningar har inte specificerats i kursplanen utom under de inledande terminerna. Dessa övningar bör kunna vara lärarlösa men med möjlighet till handledning.

Kurslitteratur

Kurslitteratur fastställs för varje läsår av Psykologiska institutionens lärarkollegium på delegation från institutionens styrelse. Aktuell litteratur är:

Introduktion 1:1, 4.5 hp

Ek, U, Linder, S. & Wetter, I. Rätt och vett. Om juridik och etik i psykologiskt arbete. (2007) Valda delar (sid 11-40, 53-60), (Resten av boken återkommer senare på utbildningen.)

Fahlke, C. & Johansson, P.M. (2007). Personlighetspsykologi. Stockholm: Natur & Kultur. Valda delar i kap 2, 3 och 4. (Kap 1 återkommer senare på utbildningen.)

Passer, M.W. & Smith, R.E. (2008) Psychology. The science of Mind and Behavior. New York: McGraw-Hill (4:th ed.). Kap 1-2. (Större delen av boken används senare på utbildningen.)

Wedin, L. & Sandell, R. (2004). Psykologiska undersökningsmetoder - en introduktion. Lund: Studentlitteratur (2:a uppl.). Kap 1-3, 5-6.

Forskningsmetodik och vetenskapsteori 1:2, 7.5 hp

Borg, E. & Westerlund, J (2006). Statistik för beteendevetare. Stockholm: Liber.

Breakwell, G.M., Hammond, S., Fife-Schaw, C. & Smith, J.A. (2006). Research methods in psychology. (3:rd ed). London: Sage Publications.

Langemar, P. (2008). Kvalitativ forskningsmetod i psykologi - Att låta en värld öppna sig. Stockholm. Liber.

Vetenskapsrådet. (1990) Forskningsetiska principer inom humanistiskt-samhällsvetenskaplig forskning. Finns på <http://www.vr.se/download/18.668745410b37070528800029/HS%5B1%D.pdf>.